

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egy évre	180 Lei.
Fél évre	90 Lei.
Egy negyed évre ...	45 Lei.
Egy hóra	15 Lei.

Hirdetések árszabás szerinti díjazás mellett vétetnek fel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG.

Aradi és Csanádi Egyesült Vas-
utak palotájában.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Vállalat.
Bulevardul Regele Ferdinand I.
(József főherceg-utj) 22. szám.

TELEFON-SZÁM 151.

ARAD, 1921.

∞ ∞ Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. ∞ ∞

Csütörtök, december 22.

„Torkig a szavakkal!”

Bátor, de felette rokonszenves szavakat mondott ki az új belügyminiszter. Nem többet és nem kevesebbet mondott a nála megjelent újságíróknak, mint azt, hogy a világ már torkig van a szavakkal és — várja a tetteket. S a tettek alatt mit ért, azt mindjárt meg is magyarázza: *Tömlöcbe az összes tolvajokkal, hogy az ország, mely az igazság után áhítzik, végre szabad lélegzethez jusson!*

Micsoda perspektíva nyílik itt, ha az új belügyminiszter ezeket a bátor szavakat ép oly bátor tettekké is változtatja és közelemből csakugyan megtisztítja minden gáztól és minden mételeytől. *Camarasescu* belügyminisztert ezen szavai bátor legénynek mutatják be. S ez a bemutatkozás nekünk és a rend és igazság minden barátjának rendkívül szimpatikus.

Nincs sürgősebb feladata a kor márnak, — hogy kikből áll az ország konszolidációjának mielőbbi megteremtése. Ez az annyira kívánatos és föltétlenül szükséges konszolidáció pedig előbb nem következhetik be, míg minden kis és nagy tolvaj börtönbe nem kerül. Az igaz, hogy a börtöngazdátok zavarba fognak jutni, mitévők legyenek a sok tolvajjal, akiket *Camarasescu* börtönnel fenyeget, de inkább legyenek ők zavarban, mint az ország egész polgársága örökös bizonytalanságban.

Szabad lélegzet! Jól mondja az új belügyminiszter. Ez az, ami után az egész ország lakossága faji és valláskülömbőség nélkül áhítzik. A szabad lélegzet hiánya akasztotta meg mindeddig a konszolidáció művét. Jöttek a szavak, jöttek az ígéretek, de ezeket, sajnos, nem követték nyomon a tettek. Ez az oka annak, hogy az ipar alig termelt, a kereskedelem pangott, a valutánk pedig csaknem a null pont alá süllyedt.

Messiási szavak az új belügyminiszter szavai. Jól esők éppen a karácsony küszöbén, mert nékeséget hirdetnek a jóakaratu embereknek és börtönt a gonoszoknak. Akarjuk végre hinni, hogy ezek a szavak nem üres frázisok, hanem csak előhírnökei a bekövetkezendő tetteknek. Belügyminiszter ur, várjuk, lássuk a tetteket!

Az új belügyminiszter programja

(Goldis és Maniu tárgyalásai. — Az elhalasztott manifesztum.)

BUCURESTI. *Camarasescu*, az új belügyminiszter fogadta a fővárosi sajtó képviselőit és arra kérte őket, hogy ne kérjenek fölé szokásos nyilatkozatot.

— A világ már torkig van a szavakkal — ugymond — és várja a tetteket. Azért kérem, hogy legyenek türelemmel. Az én programom: keveset, de jót adni. *Tömlöcbe az összes tolvajokkal, hogy az ország, amely az igazság után áhítzik, végre szabad lélegzethez jusson.* (RTI.)

BUCURESTI. Az *Averescu* musok jelentős csoportja elhatározta, hogy nem vállal szolidaritást pártvezérével. Négy száz *Averescu* páribeli képviselő és szenátor közül eddig százhuszan egy ívet írtak alá, amelyen szolidaritást vállalnak *Averescu*val. (RTI.)

BUCURESTI. *Flondor* vendége volt *Take Jonescu*nak és a legfontosabb folyó kérdéssel hosszasan tárgyaltak. Mind általánosabban válik az a felfogás, hogy *Flondor* személye a legalkalmasabb a helyzet tisztázására. Jó viszonyban van úgy a kormány fejével, mint az ellenzék vezérével úgy, hogy különösen az ellenzék oldalán leghivatottabbnak tekintik arra, hogy egy koncentrációs, vagy semleges kormányt alakítson. Any nyí tény, hogy *Flondor* ma minden erejével arra törekszik, hogy a pártok közötti éles ellentéteket tompítsa. Engesztelékenyebb hangot visz be a különböző frakciók közé és megszünteti a kormány elleni éles támadásokat. (RTI.)

BUCURESTI. Azok a pártok, amelyek az alkotmányos alapelvek különös betartását követelik, manifesztumot akarnak az országhoz intézni, amelyben tiltakozni fognak a személyi kormány ellen. Az erdélyi nemzeti párt és a néppárt már hozzá is járult a tervhez és miután nem kétséges, hogy a parasztpárt is aláírja a manifesztumot, így a legszámottevőbb pártok komoly állásfoglalásáról van szó. (RTI.)

BUCURESTI. *Flondor* értesülve a pártok ama tervéről, hogy közösen manifesztumot szándékoznak kibocsátani, tárgyalni kezdett a pártvezérekkel és sikerült elérnie azt, hogy a manifesztum kibocsátását három nappal elhalasztották. *Flondor* argumentumai kö-

zött rámutatott arra a legfontosabbra, hogy ez árt a korona presztizsének és így az érdekeltek pártok hajlandók bizonyos enyhítéseket eszközölni. (RTI.)

BUCURESTI. Az erdélyi nemzeti párt és a néppárt közötti tárgyalások, amelyek *Maniu* Gyula negatív nyilatkozata folytán egy időre megszakadtak, ma újból megkezdődtek. (RTI.)

Németország fizethet — de csődbe jut.

(Lloyd-George a jóvátétel reviziójáért. — A franciák hajthatatlanok.)

PÁRIS. A *Petit Parisien* londoni jelentése szerint *Lloyd George* hétfőn a konferenciát egy nyilatkozattal vezette be. Nyilatkozatában azt mondta, hogy Amerikától nem várhat Anglia többet, mint amennyit adni akar. Franciaországnak és Angliának önállóan kell hozzájárulni az Európában felmerült nehézségek rendezésére. Álláspontját a következőkben körvonalazta: 1. A jóvátétel kérdésében Anglia a kérdés végleges revizióját ajánlja olyképpen, hogy Németország adósságát az elpusztított területek újjáépítésére korlátozzák. Anglia az elpusztított területek kereskedelmének helyreállítása érdekében lemond a jóvátétel reá eső részéről. Ez megadná Franciaországnak azt az elsőbbséget, melyet a versaillesi szerződés megkötésekor megtagadtak tőle. 2. A szárazföldi fegyverkezést korlátozni kell. Garanciákat fognak azonban nyújtani Franciaország biztonságára nézve. *Lloyd George* szeretné, ha nemcsak Anglia és Franciaország között jönne létre erre nézve egyezmény, hanem bevonnák az egyezmény megkötésébe Németországot is és halehet Olaszországot is. Ebbe az egyezményben különösen garantálni kell a Rajna-vidék semlegességét. Álláspontjának harmadik része a kelet-békejének helyreállítására vonatkozik. Szükséges szerinte a kisázsiai keresztény kisebbségek győzelme. A 4. pont az Oroszországgal való érintkezés helyreállítása. Anglia az orosz kormány elismerését javasolja.

PÁRIS. A *Petit Journal* szerint a német memorandum kérdésében áthidalhatatlan az ellentét *Lloyd George* és *Briand* között. A franciák ragaszkodnak ahhoz, hogy Németország úgy járjon, mint február 15-én fizesse meg az esedékes összegeket, mert Franciaország közvéleménye nem tűrné a fizetés elhalasztását. An-

BUCURESTI. *Maniu* Gyula és *Goldis* László ma tárgyalást folytattak *Miháli* Tivadarral, később pedig a néppárt több erdélyi tagjával tárgyaltak az erdélyi viszonyok ügyében. (RTI.)

BUCURESTI. *Miháli* Tivadar ma délután öt órakor kihallgatáson jelent meg a királynál. Ellenzéki körökben ennek az audienciának nagy jelentőséget tulajdonítanak, mivel *Miháli* a koncentrációs kabinet legrégebb és legbizuzóbb híve. (RTI.)

glia kedvező álláspontot foglal el Németországnak adandó moratorium kérdésében.

LONDON. A *Daily Chronicle* szerint *Lloyd George* a konferencián azt mondta, hogy a *Wirth* kormányt nem szabad követelésekkel sarokba szorítani, mert a legrendesebb és legmeghízhatóbb német kormány a jelenlegi *Wirth* kormány, mellyel valaha dolga volt Európának. Németország ugyan meg tudná fizetni az esedékes összegeket, de ennek következtében csődbe jutna.

Osztrák-cseh szövetség.

Nem irányul Magyarország ellen.

BÉCS. *Schober* kancellár a külügyi bizottságban ismertette a Csehországgal kötött 16 pontos szerződést, amely a legszorosabb politikai, gazdasági és pénzügyi szövetséget létesíti Ausztria és Csehszlovákia között. A szerződésben a két állam nemcsak egymás semlegességét biztosítja, hanem területi integritását is garantálja. A Habsburg restauráció ellen szintén együtt működnek. A most kötött prágai szerződés 5 évre szól. A kancellár Nyugatmagyarországról szóló jelentésében kijelentette, hogy Ausztria a nép szavazás végrehajtásáért a nagy követek tanácsánál tiltakozott. Ausztria a népszavazást nem ismeri el, visszatér a saintgermaini szerződés alapjára és magának követeli egész Nyugatmagyarországot. A jegyzékre eddig válasz nem érkezett. A bizottság tagjai a Csehországgal kötött szerződést helyeselték. A képviselők azt hangoztatják, hogy az egyezmény sem Magyarország, sem más állam ellen nem irányul. Ellenben végleg megszünteti az életséges viszonyt Ausztria és Csehország között és Ausztriának mindazokat a jogokat biztosítja Csehország részéről, amelyet az bármely más állam részére biztosított.

Rablógyilkosság a Maroson.

(Megölte és kifosztotta a barátját.)

Megírta az Aradi Közlöny, hogy a múlt hó 13-án Nadabán György jelentést tett a csendőrségnek, hogy barátja Herceg Joca ujmicelacai jómódu gazdálkodó titokzatos körülmények között a Marosparton eltűnt. Sommer Nándor vizsgálóbíró tegnap törvényszéki bizottsággal kiment Micelacára, hogy az eset részleteit kiderítse. Megállapították, hogy a múlt hónap 13-án Nadabán Herceggel St. Nicolaura ment marhavásárlás céljából. Nem vettek semmit a vásáron és betértek az egyik korcsmába, amelyet teljesen ittas állapotban hagytak el. A Maroson csónakon mentek át. Nadabán ekkor teljesen részeg társát kifosztotta és belökte a Marosba. Magához vette vízbefulladt barátjának kalapját és elvitte a községi előljáróságához, ahol azt mondta, hogy Herceg kalapját a Marosparton találta. A holttestet néhány nap múlva kifogták. A tegnap tartott vizsgálat alkalmával több tanút hallgatott ki a törvényszéki bizottság és a vallomások alapján megállapítható, hogy Nadabán fosztotta ki és lökte a vízbe Herceget, aki amikor otthonról elhagyta, nagyobb összeget vitt magával. A korcsmában csak 20 lejt költött és amikor a Marosból kifogták, csak 6 lejt találtak a zsebében. Herceg teljesen részeg volt, míg Nadabán meglehetősen józan maradt. A korcsmából együtt indultak el s többen látták, hogy a Maros felé együtt mentek. Ezek alapján most Nadabán ellen rablógyilkosság miatt indították meg az eljárást.

Ivánt elütötte az autó.

(Baleset a Dácia kávéház előtt.)

Ma délután négy órakor a Dácia kávéház előtt egy, a rendes városban megengedett sebességgel haladó timisoarai autó elütött egy tíz éves fiút, aki az uttesten éppen akkor akart átszaladni, amikor az automobil vele egyvonalban haladt. A gyermek még azt hitte, hogy átszaladhat az automobil előtt, azonban az autó tulsó oldalán egy kéziszekerrel toló asztal miatt már nem tudott elugrani és az autó úgy elütötte, hogy a kerekek közé került. A sofförnek azonban még idejében sikerült fékezni úgy, hogy a gyermeknek kisebb zúzódásokon kívül nagyobb baja nem történt. A gyermeket a Hajós gyógyszertárba vitték, ahol az első segélyben részesítették. Az előzetes rendőrszem megállapította, hogy a T. 257 jelzésű automobil gázolta el a gyermeket, aki kihallgatásakor még annyira meg volt ijedve, hogy csak annyit tudott mondani, hogy Ivánnak hívják és a Str. Eminescu (Deák Ferenc utcában) lakik.

A magyar szociáldemokraták feltételei

(Megegyezés Bethlen és a szocialisták között.)

BUDAPEST. A nemzetgyűlés mai ülésén az indenmitás vitája során Szierényi József ismertette a szociáldemokraták memorandumban feltüntetett feltételeit a nemzeti egység érdekében folytatandó építőmunka teljességéért. A szociáldemokrata párt viharos harcok leszürt tapasztalatai után arra a meggyőződésre jutott, hogy saját érdekében áll, ha a nemzeti konszolidáció munkájában a polgári társadalommal békésen együttműködik. A párt 1920-ban határozatot hozott, amelyet eljuttatott az illetékes tényezőkhöz. A párt ebben körvonalazta azokat a feltételeket, amelyeknek teljesítése esetén kilép a passzivitásból. A határozat négy pontban foglalja össze a feltételeket. A belső béke érdekében, mondja a határozat, minden magyar polgárnak biztosítani kell a polgári szabadságjogokat a törvény keretén belül, megszüntendők a politikai üldözések és a gyorsított büntető eljárások. Internálások csak azokkal szemben tartandók feinn, akik a társadalmi békét veszélyeztetik. Követeli a párt a szerzett jogok tiszteletben tartását, a felfüggesztett szakszervezetek működésének megengedését, a felekezeti izgatás megszüntetését.

A kultur-botrány.

Az Aradi Közlöny a múltkoriban válaszolva dr. Janovics Jenő cluji színigazgató nyilatkozatára, kijelentette, hogy fel kell kutatni azokat, akik Goga Octavian akkori szépművészeti minisztertől a magyarországi színészek szerződésének és vendéglátékának megtagadását kérték. Most dr. Janovics újból nyilatkozik és ezeket mondja:

— Most már hálás vagyok az „Aradi Közlöny”-nek is, hálás vagyok az egész magyar sajtónak, mely nem engedi, hogy elsikkadjon s elposványosodjon ez a botrány. Köszönöm az „Aradi Közlöny”-nek azt a meggyőződését, hogy „magyar lelkeim, művészi rajongásom” átvöl áll az egész ligytől, de meg akarom s meg fogom győzni arról is, hogy nemcsak én, de az egész Magyar Színészegyesület, annak minden tagja távol áll ettől a csunya kulturbotránytól. Isacu, Emil felügyelő ur december hó 14-én d. u. 6 órakor kijelentette az egész tanács előtt, hogy soha olyan fölterjesztést nem küldött a miniszteriumba, amelyben a Színészegyesület kérte volna a magyarországi színészek szerződésének, vagy vendégszereplésének megtiltását. A felügyelő ur is kijelentette, hogy világosságot akar teremteni ebben a misztikus ügyben. Másnap volt szíves a felügyelő ur hozzám hivatalosan átküldeni azoknak a fölterjesztéseknek a másolatait, amelyekkel a Színészegyesületnek azokat a kéréseit kísérte, melyekben mindig szorgalmaztuk a rendelet visszavonását. Ha tehát Jancu kép-

Láng József: Éppen a szociáldemokraták kívánják ezt!

Frühwirth Mátyás: A Népszava éppen az ellenkezőt csinálja!

Szierényi József: Követeli a párt, hogy a külállamokkal, különösen a szomszédokkal a barátságos viszony ápolására súlyt helyezzenek. A trianoni békeszerződésben az országgal szemben elkövetett igazságtalanságokért a párt felajánlja nemzetközi szerveit, hogy minden ország munkássága interveniáljon. Az ország rendje érdekében szükségesnek tartja a memorandum megfelelő számu, jól fegyverezett, nem politizáló hadsereg fenntartását, amely nem lehet osztályhadsereg, hanem a külön alakulatok és karhatalmak beolvastassanak a hadseregbe és a rendőrségbe.

Solt Ödön: Hiszen ez polgári program!

Szierényi József: Azért hozta a nemzetgyűlés elé a memorandumot, hogy beigazolja, hogy ezen az alapon biztosítható a békés együttműködés.

BUDAPEST. A kormány és a szociáldemokraták között megegyezés készül. A tárgyalások napok óta folynak és hír szerint tegnap a megvalósulás stádiumába jutottak.

Kik vezették félre Goga Octavian? Dr. Janovics újabb nyilatkozata.

viselő ur Goga miniszter urnál látott olyan fölterjesztést, melyet Isacu felügyelő ur juttatott oda s amelyben a Színészegyesület kérelmezte volna a magyarországi színészek eltiltását az erdélyi színpadokról, akkor itt ketős visszaélés történt. A Magyar Színészegyesületnek legelső és sürgető kérése az új kultuszminiszterhez az a sürgöny, amelyet ma küldtem el Bucurestibe, teljes világosságot követelve e mindinkább dagadó botrányban. Ha magyar színész feledkezett volna meg magáról, annak jobb lett volna nem születnie. Kilökiük magunk közül, mint a bélpoklost. De lelkeim mélyéből fakadó szent meggyőződésem az, hogy magyar színészek, vagy színigazgatónak e hitvány visszaéléshez nincs köze.

A fenti nyilatkozat után lojalis kötelességünknek tartjuk kifejteni, hogy az Erdélyi és Bánáti Színészegyesületet csak addig vádoltuk, amíg a látszat ellene szólt Dr. Janovics nyilatkozata elhárítja a súlyos gyanút az Egyesületről. De most fennmarad a kérdés, kik éltek vissza az Egyesület nevével? Ha ezt megtudják, pusztsáik ki őket, mint a duvadakat.

— Felkérjük t. hirdetőinket, hogy az „Aradi Közlöny” karácsonyi számára — amely a szokottnál jóval terjedelmesebb lesz — feladni szándékolt hirdetőseit a hirdetésnek jó helyen való elhelyezése érdekében már most a kiadóhivatalnak beküldeni sziveskedjenek.

Kiss Bélát megölték.

(A cinkotai tömeggyilkos vége.)

BUDAPEST. A Virradat írja: Az idegen francia légióból most tért vissza Ábrahám János szegedi fiatalember, aki — amint mondotta — együtt szolgált Kiss Bélával, a hírhedt cinkotai tömeggyilkossal. Ábrahám Kissről a következőket mondotta:

— Szidi-bel Abesban, midőn partraszállottunk, egy igénytelen szőrös arcú tiszthelyettes jött elénk. Először németül, majd magyarul érdeklődött nálunk a magyarországi viszonyok felől. Mi a tiszthelyettesnek készséggel mondtuk el az otthoni állapotokat s csak később tudtuk meg, hogy e tiszthelyettes nem más, mint Kiss Béla, a cinkotai tömeggyilkos. Kiss Bélával azután még több szőr összejöttem. Inkognitóját mindig megtartotta s egy alkalommal szemtelen arckifejezéssel azt kérdezte meg kávézás közben: „Hallottam-e valamit Kiss Béla gyilkosságairól.” Én elsápadtam a váratlan kérdéstől, mire Kiss Béla feltűnő idegesen magamra hagyott. Később följegyzéseim szerint 1919. október 3-án felkoncolták az arab lovasok. Rácz András, ujszegedi fíu ma is legiónárta — meséli — hogy napi parancsban, tehát hivatalosan is megjelent Kiss Béla halála.

Merénylet a vasuti pénztárban.

(Késelő vasuti hordár.)

CRAIOVA. Az elmúlt szombat este egy vasuti hordár rablógyilkos merényletet követett el a vasut pénztárosnője, Constantinide kisasszony ellen. A pénztárosnő az utolsó vonat elindulása után a pénztár ablakát bezárta és a napi bevétel összeszámlálásához fogott. Ebben a pillanatban Joan Preda vasuti hordár kopogott az ajtón és behocsátást kért, mert tüzifát akar a szobába vinni. Belépett az ajtón, de tervét nem hajította végre azonnal, mert a pénztárosnő arccal volt feléje és attól tartott, hogy ha közeledik a pénztárosnő felé, az segítségért kiált és az állomáson levők megakadályozzák a merénylet elkövetését. Arra kérte tehát a tisztviselőnt, hogy váltson fel neki egy 20 leies bankjegyet. A pénztárosnő a pénzszekrényhez ment, hogy a bankjegyet felváltassa. Ekkor a hordár hirtelen ugrással mellette termett és egy élesre fent kést a nő hátába szurt. A pénztárosnő a szúrás következtében összeesett. Erre a hordár az asztalon levő pénzt gyorsan összeszedte a szobából elfárasztott és elvegyült a többi hordárok között, mintha semmi sem történt volna, majd pedig a rablott pénzt Burca nevű társával megosztotta. A pénztárosnő azonban nem halt meg, volt annyi ereje, hogy felkeljen és a kést sebéből kihuzza. Majd a szoba ajtajához vándorogva segítségért kiáltott. Az odaszálló utasok és rendőrök előtt megneveze a gyilkost, akit nyomban el is fogtak. Eleinte tagadott, később beismerte bűnét. Hogy mennyi pénzt rabolt el, nem lehetett megállapítani. A pénztárosnőt súlyos sérüléseivel kórházba szállították. Állapota válságos.

Fix-fizetés a cigányoknak.

(Meggzünk a kávéházi lányórozás.)

A főpolgármester a napokban rendeletet ad ki, amely régi tradicionális szokást fog megváltoztatni. A főpolgármester tisztoarai mintára Aradon is megszünteti a kényérozást és azontúl fixfizetést kapnak a cigányzenészek. Nem tudjuk, hogy Tisztoarán miként fogadták a zenészek ezt a rendeletet, de ismerve az aradi cigányokat, valószínűnek tartjuk, hogy amikor e sorokat elolvassák, a devlával hozzák kapcsolatba azt, aki kitalálta, hogy a cigányok fixfizetést kapjanak. „Fixfizetés.” El tudjuk képzelni a hivatalnokokat, amikor eisején megkapják szerény fizetésüket. Ceruzát, papírt vesznek elő és számolnak: suszternek ennyi — fűszeresnek, cselédnek, szabónak amnyi — világítás, fűtés, házbér, koszt ennyi és bámulaos matematikai tudással beosztják ugy, hogy mindnapra jusson ebédre-vacsorára is. El tudják képzelni ezt egy hivatalnoknál — de hogy ugyan ezt végül tudják csinálni a jókedvű, kedves, bohém barna fiúk, az sehogysen megy a felünkbe. De mit is ér a kávéház esti élete, ha minden öt percben nem jelenik meg tányérral kezében, félrehajtott fejjel, mosolygó arccal a cimbalmos vagy a bőgös. Mit ér a kávéház élete, ha nem jön oda hozzánk a primás, amikor hölgytársaságban ülünk és nem sugja diszkrétén fülünkbe a szokásos kérdést:

— Elhuzsam a ktsasszony nótáját?

Miért is huzza el? nincs értelme, hisz fixfizetést kap.

LEGUJABB.

Razzia a valutaszpekulánsok ellen.

BÉCS. A rendőrség tegnap razziaát tartott több magánpénzintézetnél. A razzia alkalmával a rendőrség több bankártól, akik tiltott valuta spekulációt üztek, 80 millió osztrák korona értékű idegen valutát kobzott el.

Nemzetközi értekezlet.

PÁRIS. Londonból jelentik: Briand és Lloyd George tegnap folytatták tanácskozásukat az európai helyzetről. Angol részről hajlanak ahhoz a gondolathoz, hogy nemzetközi értekezletet hívjanak egybe, amelyen nemcsak a nagyantant államait vennének részt, hanem a kisantant, továbbá az az antant országok és az európai semleges államok is. Azt hiszik, hogy a tervhez Briand is hozzájárul, aki minden esetre ragaszkodik a német pénzügyi kötelezettségek fenntartásához.

Puccstól félnek Ausztriában.

PÁRIS. A Liberte jelentése szerint Ausztriában puccstól lehet tartani abban az esetben, ha az antant azonnal meg nem tudja Ausztriának a szükséges hitelt. A cikk hevesen támadja Doncer francia pénzügyminisztert, akinek szemére veti, hogy késleltető politikája veszélyezteti Európa konsolidációját.

Az exkirály repülőgépe.

BUDAPEST. Az exkirályi pár repülőgépét kiállították a lovardában. A gép Focker gyártmány. Szakértők véleménye szerint működése biztos és baleset vele jóformán ki van zárva.

A minisztertanács a helytelen vagyonbecslés ellen.

(Az adótvörny reviziója. — Lemondott prefektusok.)

BUCURESTI. Az adótvörny reviziójának előkészítésére a pénzügyminiszterium statisztikát állít össze a különböző kategóriájú adók behajtásáról. (RTI.)

BUCURESTI. A kormány Sachetarie belügyminiszteriumi közgazgatási vezérigazgatót megbízta a belügyi államtitkársági teendők ideiglenes ellátásával. (RTI.)

BUCURESTI. Tegnap este újabb minisztertanács volt, amely kizárólag pénzügyi kérdésekkel foglalkozott. A minisztertanácsban résztvett Paratidescu, a pénzügyminiszterium adóügyi főosztályának igazgatója is. A minisztertanács végén Xeni miniszter a sajtó képviselőinek a következőket mondta: A minisztertanács foglalkozott az országos pénzügyi törvények felülvizsgálásával és a vagyonbecslési bizottságok munkálataival. A kormány tudja, hogy a vagyonbecslő bizottságok eltértek

a pénzügyminiszterium által kiadott utasításoktól, miért is a minisztertanács felhatalmazta a pénzügyminisztert, hogy bocsásson ki újabb végrehajtási utasításokat és egyúttal, hogy a helytelen becslések elleni fellebbezések leherőségét tegye közhírré. Ezután több folyó ügyet is intéztünk el és a pénzügyi kérdések további tárgyalását a legközelebbi minisztertanácsi ülésig halasztottuk. (RTI.)

BUCURESTI. A lemondott prefektusok helyébe a mai napon új prefektusokat nevez ki a kormány. Eddig a következő városok prefektusai mondtak le: Bihar, Botosani, Buzau, Braila, Dolj, Doroboi, Fogaras, Jassi, Ilfov, Piatra-Niamti, Rimnicul-Sarat és Vlasca. (RTI.)

BUCURESTI. A CFP lemondott vezérigazgatójának, Jomescu tábornoknak a helyébe a kormány Alewa szenátort hívta meg. (RTI.)

Kölcsön Németországnak.

LONDON. A tanácskozások során az orosz és a német kérdésekben Lloyd George és Briand között olyan viharos vita keletkezett, hogy már-már a tanácskozás félbeszakítására került a sor. A tanácskozás résztvevői azt javasolták, hogy a vitás kérdéseket szakértői bizottság hatáskörébe utalják. A londoni reggeli lapok aggodalmasan ítélik meg a helyzetet és úgy vélik, hogy ennek következtében, a legfelsőbb tanács jövő héten összeül. Általában nem kételkedhetnek többé a német kormány jószándékában. Mindazonáltal a francia államférfiak lehátá-

rozottabban elvetik azt a tervet, hogy az összehívandó értekezleten Németország és Oroszország ugyanolyan jogokat gyakoroljon, mint a szövetséges hatalmak. A tanácskozáson elhatározták, hogy a német kormánynak nemzetközi kölcsönt nyújtanak. A kölcsönre fedezetül a német vámok szolgálnának. Briand elvben hozzájárult Európa gazdasági újjászervezésének tervéhez, de előfeltételnek tekintti, hogy Anglia és Franciaország között olyan szövetség jöjjön létre, amelyben Franciaország megnyugvást találja.

Meggzünk Magyarországon a király gyűrűje

(„Sub auspiciis gubernatoris.” — Tiltakozás egy rendelet ellen.)

Régi magyar szokás szerint a magyar egyetemek kiválóan végzett hallgatóit a király gyűrűjével, „sub auspiciis regis” avatták fel valamely tudomány doktorává. „Sub auspiciis regis” azt avatták fel, aki az összes iskoláit, kezdve az elemi iskola első osztályától mindvégig kitűnően, illettőleg teljesen végezte el. Ezt a tradicionális, régi szokást akarja most megszüntetni a magyar kultuszminiszter egy rendelete, melyet a budapesti tudományegyetemnek küldött. A rendelet szerint ezután a kitűnően végzett hallgatókat nem „sub auspiciis regis”, hanem „sub auspiciis gubernatoris”, tehát nem a király gyűrűjével, hanem a kormányzó gyűrűjével avatják fel. A rendelet kiadója nyilatkozik arról a szempontból indult ki, hogy ma az államfői hatalmat nem a király, hanem kormányzó gyakorolja és szerinte a kitűnően végzett egyetemi hallgatók felavatásának ünneplését a mindenkori államfő kitüntetésére, a gyűrűjével való felavatás, emeli. Az orvosi fakultás a rendeletet megjegyzés nélkül

tudomásul vette. — A jogi és a hittudományi karon azonban az új rendelkezés vitát provokált. A jogi és a hittudományi kar jogi szempontból is helytelennek tartja a rendeletet. De nemcsak ezért tiltakoznak ezek az új rendelet ellen, hanem azért is, mert egy a király gyűrűjével való felavatással járó régi szokást szeretnék feleleveníteni. Régebben a király gyűrűjével való felavatásra pályázó egyetemi ifjakat főurak és főpapok vitték pártfogásukba. Ezek azután első tudományos műveket mecenásuknak dedikálták. A jogi és hittudományi karon azt a régi szokást akarják felújítani és ezért tiltakoznak az ellen, hogy a király gyűrűje helyett a kormányzóéval történjenek az ünnepélyes felavatások.

AUSZTRIA MEGSZÜNTE TI AZ ÁLLAMI ELELMÉZEST. Bécs. Az osztrák nemzetgyűlés elhatározta, hogy az állami élelmezés-szerelést fokozatosan meg fogja szüntetni.

HIREK

Beteg emberek.

*

A beteg embereknek saját külön pszichológiájuk van. Még a logikájuk is talán más. Egész gondolkodásuk középpontja a betegsé-
gük. Erről magyaráznak, annak szimptomáit részletezik egészséges embertársaiknak. Bujják az orvosi könyveket és nem ritkán, ahelyett, hogy meggyógyulnának, még beteg-
gobbek lesznek éppen ezektől a könyvektől, amelyek valósággal meg-
rontják őket. Az autoszugesztio-
rén oly jelenségeket oktrojálnak magukra, amelyek voltaképpen csak beteg fantáziájukban vannak meg. Amellett a naivitásig hiszékenyek. Felülnek mindenféle hangzatos rek-
lámnak, amely gyógyulást ígér, be-
dülnek mindenféle kuruzsolónak és sokszor mindenkinek hisznek, csak éppen a szakembernek: az orvos-
nak nem. Egy esetben azonban ana-
nak is szivesen adnak hitelt, ha —
osodadoktornak adja ki magát, aki oly osodaszerrel rendelkezik, amely föltétlenül gyógyít. Szegény beteg emberek! Hány ezer menek igy lépra. Hiszen érthető, hogy minden áron meg akarnak gyógyulni. Szegény beteg emberek, akiknek a hi-
székenységre annyian spekulálnak!

Legujabban osodákat olvastunk Putureanu romániai falusi orvos tudóvész-azérumáról. És most ki-
süti a bucaresti orvosi tanács, hogy a csodaszer egy labatkát sem ér. Szeretnék a szegény beteg embe-
riség érdekében hinni, hogy nem az orvosi tanácsnak, hanem — Pu-
tureanu doktornak van igaza.

— AZ ÚJ SZIGURANGA FŐ-
NÖK HIVATALÁBAN. — *Reu Illés lovas, az aradi sziguranca volt fő-
nöke, akat a királyi dekrétummal helyettes vezérteljesítővé neve-
tek ki, ma délelőtt átadta hivatalát Popescu Jánosnak, az utoman ki-
nevezett aradi sziguranca főnök-
nek. Popescu sziguranca főnök ki-
jelentette az Aradi Közlöny mun-
katársának, hogy a hivatalának átvétele a mai napon befejezett nyert és holnap megkezdli Aradon hivatalos működését. A sziguran-
ca a holnap naptól kezdve az ál-
lamrendőrségtől átvesszi az utoge-
nek ellenőrzését.*

— Bulgária megszünteti a bu-
dapesti követséget. Sofia. A bul-
gár kormány elhatározta, hogy Buda-
pesten, Bécsben és Budapesten a kö-
vetségeket megszünteti azért, mert fentartásuk túl nagy összegeket emész-
tett fel az utóbbi időben. Ezekben a városokban a megszüntetett kö-
vetségek helyett főkonzulátumokat létesítenek.

— Fizetést kapnak a tanítók. Az aradi tanfelügyelőséghez megérkezett a tanítók december havi fizetése. A tanfelügyelőség már meg is kezdte a december havi illetmények kifizetését.

— Helyi iratok, képeskönyvek, szépirodalmi művek órfási választékban a Kékt hírlapjában.

— **Német kultúrest Aradon.** A helybeli német társadalom december hó 28-án a kulturpalota nagytérben Kappus X. Ferenc a kiváló modern német író és Mathes Károly, a már Aradon is nagy sikerrel szerepelt vak zongorainvész közreműködésével kultúrestet rendez. Az est iránt nemcsak a német, hanem román és magyar körökben is élénk érdeklődés mutatkozik.

— **ELŐTERJESZTÉS RAKOSZKY SZABADON BOCSÁTÁSAÉRT.** Budapest. Ma délelőtt dr. Kiss István táblabíróhoz, a törvényszék vádtanácsának elnökéhez dr. Bontha Károly, Rakovszky István védője előterjesztést adott be, amelyben kéri Rakovszky szabadlábrahelyezését.

— **Karácsonyi ajándékokat a Szépművészeti Szalonban** vegyen!!! Strada Eminescu (Deák Ferenc u.) Ortutav-palota).

— **Mindenképp érdekel** Gábor Miklós csokoládé és cukorkaneműgyára Str. Alexandru (Salacz-utca) 1. sz. lerakataiban a legolcsóbban kapható **szalon-cukorka** (staniolban vagy anélkül), **karácsonyi figurák, csokoládé, fondant és gelee**ből a legváltozatosabb alakban. Csokoládébouboók diszdobozban, háztartási csokoládé stb. a legjobb minőségben igen előnyös árban.

— **Iparművészeti műhelyünkben** mindenféle disztinívált művészeti cikkek és készítmények megtekinthetők és megrendelhetők. — Ajánljuk műhelyünket különösen a hölgyközönség figyelmébe. Strada Russu Sirianu (Anlich Lajos-u.) 2. Tarnóczy Blanka.

— **HALÁLRA ÍTÉLT GYERMEKGYILKOS.** Bécs. A kleppeldorfi bűnpörben Gruben Péter építész ellen a vád az volt, hogy megölte 16 éves mostohaléányát és annak 13 éves unokahugát.

— **Meglopott aradi gyáros.** Kellemetlen meglepetés ért ma délelőtt egy aradi gyártulajdonost, aki Oradea-mareről autón érkezett haza Aradra. Amikor lakása előtt megállt az autó és ki akarta fizetni a sofőrnek a menetdíját, észrevette, hogy ellopták bőr kezításkájából Kára ölezer lei. A rendőrségen feljelentést tett az ismeretlen tettes ellen.

— **Egy aradi leány tragédiája.** Ma délelőtt értesíteték az államrendőrséget, hogy a Strada I. Braljanu (Weizser János-utca) 8. szám alatti lakásán Garai Berta feltűnően idegesen viselkedik. A lakás berendezési tárgyait törni-zuzni kezdte. A rendőrség intézkedett, hogy azonnal menjenek ki a mentők a helyszínre. A mentőorvos meg is állapította, hogy Garai Bertán elmezavar tört ki. Beszállították a megyei kórház elmebeteg-osztályára.

— **Olvassa el** Nagy Dániel Piros frakk című izgalmas regényét, az Erdélyi Könyvtár első számát. Kapható mindenütt.

— **LEZUHANT VILLAMOS KOCSI.** Budapest. Kedden este a Gubacsi uton egy villamoskocsi lezuhant a lejtős pályáról. A villamosvasut fő- és pótkocsija felborult. Az utasok közül hárman súlyosan és 13 könnyebben megsebesültek. A villamos vezető kihallgatásakor azt állította, hogy a fék éppen a kanyarulatnál felmondta a

szolgálatot. A villamos utasai kishivatalnokokból, iparosokból és munkásokból állott.

— **Fizetésemelés** — előleg. Aradváros vezetősége, mint megirtuk, elhatározta, hogy a városi tisztviselők fizetését április 1-ig visszamenőleg felemeli. A határozatot jóváhagyás végett felterjesztette a belügyminiszteriumhoz. Azonban a jóváhagyás a mai napig sem érkezett meg. A városi tanács ma délelőtt ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy a tanács által megszavazott magasabb fizetést április 1-ig visszamenőleg karácsony előtt előlegképpen kiutalja. Ha a miniszteri jóváhagyás megérkezik, az előleget a tisztviselők javára írják.

— **Lázár János anyja szabadon.** A Grallert-féle szenzációs bejórás tettes: Lázár János ügyében ma készült el az ügyészség vádirata, amely szerint Lázár János anyját szabadlábra helyezik, mert a vizsgálat során kiderült, hogy a bejórásban nem volt része. Lázár János továbbra is az ügyészség fogházában marad.

— **„Ez a feleségem!”** Hideg, csipős szél száguld végig az utcán. A decemberi eső ólmosan hull... Didergő emberek feltűrt gallérral sietnek a csatakos járdán... Egy ház előtt csonka koldus ül és kéreget... Ruhája rongy. Kalapja nincs. Egyik lába hiányzik. Két keze összeroncsolva. Szemét alázatosan lehunyja... Szinte fél az emberektől, akik közömbösen haladnak el mellette. Egy öregedő, sápadarcú, vézna asszony jön a koldushoz. Beszélgetnek. Az asszony a pénzt kéri. A koldus odaadja. Az asszony elrohan a pénzzel a szemben lévő korcsmába. A szegény ember toporzékol, sir dühében és elkéservedve mondja egy mellette álló rikkancsnak:

— **Látja, ez a feleségem...** Ez a gyalázatos. Elissza a pénzemet... És maga elé néz, könyes szemekkel, sir panaszosan sir... (Sd.)

— **Előadás az új élelmiszer-rendeletről.** Karácsony másodnapján, december 26-án délelőtt 11 órakor tartja a Kereskedelmi és Iparkamara nagytérben Meszlényi Emül dr. az aradi vegyvizsgáló állomás vezetője előadását az új élelmiszerrendeletéről. Meszlényi dr. kiemertően fogja ismertetni a hivatalos lap legutóbbi számában megjelent terjedelmes rendeletet, amely az összes élelmiszerek, mint: zsír, tej, tojás, kakaó, cukor, csokoládé, s.b. továbbá az összes szeszitalok készítésének, forgalombahozatalának és hamisításuk ellenőrzésének szabályait tartalmazza és így minden élelmiszer, vagy italkereskedőt közvetlenül érdekel. A kamara minden érdeklődőt szívesen lát az előadáspon.

— **Hány hadiárva van Romániában?** A hadügyminiszterium mellett működő központi I. O. V. nemzeti hivatal ma átiratot intézett az aradmegyei prefektúrához, amelyet felkéri, hogy mielőbb részletes kimutatást terjesszen fel az aradmegyei hadiárvákról. Az átirat szerint a hivatal addig nem tud a hadiárvák érdekében eredményesen intézkedni, amíg a hadiárvákról részletes és pontos kimutatás nem áll rendelkezésére. Jelentéstétel az ért különösen sürgős, mondja az átirat, mert a hivatal számításai

szerint Romániában 372.000 hadiárva van.

— **Magyar protestáns diákszövetség.** Budapest. A Bethlen Gábor kör 20 éves jubileuma alkalmával megalakították a magyar protestáns diákszövetséget. Pekár Gyula államtitkár üdvözölte Legatot, a keresztény diákok világszövetségének képviselőjét, aki hangzottatta, hogy a magyar nemzet bizalommal tekinthet jövője elé. Ballagi Aladár egyetemi tanár nagyhatású előadást tartott Bethlen Gáborról és koráról.

— **BANKOK TITKOS TELEFONJA.** Budapest. A tőzsde kormánybiztosa tudomást szerzett arról, hogy egyes bankcégeknek közvetlen titkos telefon vonalak vannak. A tulajdonosokat letartóztatták és megvesztegetés büntetéseért az eljárást ellenük megindították.

— **Kun Bélát lopással vádolják.** Bécs. Az ottani emigráció több tagja nagy feltűnést keltő röpiratot adott ki, amelyben Kun Bélát lopással és nagyarányú sikkasztással vádolják. Az emigráció tagjainak csak most jut eszébe Kun Bélát lopással vádolni? Ugy lát-szik, ezeken az urakon most tör ki a becsületmánia. Rosszra fordulhatott a sorsuk, ha egyszerre ilyen érzékenyek lettek ők, aki akkor, amikor tényleg szavukat kellett volna hallani, Kun Bélát istenítették. Kun Béla lopott, állapítja most felháborodva a bécsi emigráció — két év múlva. És valaki merje még állítani, hogy az erkölcsök nem nemesednek?!

LEGUJABB

Jendrassik orvos tanár meghalt.

BUDAPEST. A magyar tudományos világot ma reggel nagy gyász érte. Jendrassik Ernő egyetem tanár a második számú belgyógyászati klinika vezetője ma reggel szívbénulásban meghalt.

Ausztria újabb jegyzéke Sopron miatt.

Sopron. Schober kancellár tegnapi beszédével kapcsolatban, hogy újabb emlékiratot ad át az osztrák kormány Nyugatmagyarország miatt egy újságírónak kijelentette, hogy az antantnak a soproni bizottsághoz küldött utasítással alapján nyilvánvaló, hogy egyik nagyhatalom sem gondol a népszavazás eredményének erőszakos megváltoztatására. Az antantbizottság és a kirendelt csapatok mindaddig Sopronban maradnak amíg a népszavazási területet a magyar csapatok át nem veszik. Természetes, hogy a határvonal átlépését az antant nem tűrné. Sopronban ma már az a vélemény, hogy Ausztria is belenyugszik lassan a megváltozhatatlanba és elismeri a népszavazás eredményét.

Szobor Sopronnak.

Budapest. A nemzetgyűlésen az indemnitást vitatják. Ugy hirdik, hogy karácsony után egy-két napon belül a vitát befejezik. A nemzetgyűlés a soproniak hűségének megörökítésére Sopronban szobor művet állíttat fel.

Munkavédelmi intézmény Budapesten.

BUDAPEST. A belügyminiszter elrendelte egy munkavédelmi intézmény felállítását, melynek az a célja, hogy a közüzemek zavartalan működését biztosítsa.

Ötvennégy pertörlés.

BUDAPEST. A kommun bukása után 54 délvidéki magyar polgár ellen felségárulás miatt eljárást indítottak. Horthy Miklós kormányzó most ezekben az esetekben pertörlést rendelt el.

Közgazdaság.

A valutapiac.

Aradi valutaárak (december 21): Dollár 124, marka 0 80, dinár 1 95, sokol 1 65, magyar korona 0 21, budapesti kifizetés 5 06, becsi kifizetés 46 5.

Zürichi nyitás (december 21): Berlin 300, Newyork 513, Milano 2350 Praga 675, Budapest 80, Zágráb 200, Bucuresti —, Varsó 17, Bécs 20, lebeljegyzett osztrák korona 10.

Budapesti nyitás (decemb. 21): Napoleon d'Or 2450, dollár 615, marka 403, osztrák korona 10 75, leu 515, sokol 826, dinár 935, lengyel marka 19. — **Kifizetések:** Praga 835, Zürich 12550, Bécs 10 37.

Becsi nyitás (december 21): Sokol 7900, dinár 8600, magyar korona 990, lengyel marka 203, dollár 5650, marka 3650.

Zürichi zariat (december 21): Berlin 305, Newyork 513, Milano 2158, Praga 685, Budapest 80, Zágráb 205, Bucuresti —, Varsó 17, Bécs 20, lebeljegyzett osztrák korona 10.

Budapesti nyitás (december 21): Napoleon d'Or 2400, dollár 608, marka 406, osztrák korona 10 62, rubel 52, leu 522, sokol 825, dinár 935, lengyel marka 19.

Becsi zariat (december 21): Sokol 7850, dinár 8600, magyar korona 990, lengyel marka 199, dollár 5775, marka 3500.

— **Százezer koronás tőzsdetagsági díj.** Budapest. A tőzsdén a tagfelvétel legmagasabb díját százezer koronában állapították meg, mivel felvételre feltűnően sok földbirtokos és gazdálkodó jelentkezik.

— **Vöröshagyma a közéletmezési hivatalnál.** Értesítjük a közönséget, kórházakat, intézményeket és vállalkozókat, hogy január hó első felében I-rendű egészséges makói hagyma érkezik, amely a Közéletmezési hivatalnál kerül kiosztásra. A hagyma ára kg-ként Lei 6,60-ba, azaz Hat lei 60 baniba fog kerülni. Előjegyzéseket a mai naptól kezdve elfogad a Közéletmezési hivatal (Kulturpalota.) Közéletmezési hivatal.

AZ IDEGEN LEI-LETÉTEK ZÁROLÁSA. Bucuresti. A pénzügyminiszterium a bécsi osztrák-román kereskedelmi és iparkamarának arra a távirati érdeklődésére, hogy az idegen lei letétek zárolását miképpen és mennyi időre értelmezi, azt a választ kapta, hogy a zárolás kizárólag a valutaspekulánsokra vonatkozik, a kereskedők ezután is, mint eddig, minden korlátozás nélkül bonyolíthatják leüyleteket és betétekkel szabadon rendelkezhetnek, feltéve természetesen, hogy azt redlis vételek fedezésére fordítják.

Karácsonyra mindenki lássa el magát Ménes-Magyarádi Cognac-Medicinállal.

Irodalom és művészet.

Német kritika az aradi magyar színházról.

A timisoarai magyar sajtó az aradi magyar színházról szerepléséről csodálatozóképpen nem veté tudomást. Mi az oka nem kutatjuk, de érdekes és jellemző. Nem az aradi színházról szereplésére. Annál nagyobb elégtétellel olvastuk a legrégibb timisoarai német lapnak, a „Temesvarer Zeitung”-nak következő rokonszenves kritikáját az első estéről:

Róna Dezső színházgázló aradi művészársulata tegnap este megkezdett vendégszerelésének köszönhetjük, hogy Molnár Ferenc „A hatyú” című darabja hozzánk is eljutott. A közönség kegyelvei elhalmozott és tudásával kiváló színművészek ezen szatirikus viglétékát, amely már rég megírta erős és tartós sikerrel a nagy német színházokat is, dícséretreméltó módon adták elő Szendrey Mihály céltudatos rendezésében. Az erősen felépített összjátékban kellően érvényre jutottak a szerző mosolygó satirijája és szellemi színporkázó pontjai. Különösen kiváló módon Szendrey Mihály alakító művészetében, akinek Jácint páterje fele volt szívvel és melegséggel, tele emberiséggel és napsugaras kedélyességgel. Minden arckifejezés, minden gesztus, minden hangléjtés plasztikus, szerves egész volt. Nem így azonban Mágori Mici k. a. Alexandra hercegnőben. A művésznő fiatal és csinos, előadó képes ség fölött is rendelkezik, de a büszke „hatyúak”, a királyi pompa után vágyódó család minden reményességének a megtestesítésére azonban még nem elég erős és biztos. Albert trónörökösét Darvas Ernő alakította találatlan, nem veszve szem elől a jellemfestést és ezen alak satirikus vonásait. Mészáros Béla az öntudatos házitartó alakításában kifejezésre jutta jutni a meleg vérű, szerelmes fiatallembert is. Csiga Géza Eitel (Beatrice), Kallós József (udvarmester), Gömör Emlina (Symphonosa), valamint a frissességű és ifjúságtól sugárzó Keleti Gizi és Zilahy Irén szintén hozzájárultak a sikerhez, amely zugó tapsviharban jutott kifejezésre.

* A színház műsorának sorrendje. Csütörtökön, 22-én este: Faun, új betanulásal először. — Pénteken, 23-án: Bocaccio. C) bérlet. Szombaton délután 3 és fél órákor: Hófehérke és a hét törpe. Vasárnap, 25-én d. u.: Kornevillei harangok, este: A kék mazur, László Andorral, (Bérlészünet). Hétfőn, 26-ikán délután: Koldusdiák. Este: Szerencsetánc, (Bérlészünet). Kedden: Bucukeringő, Strauss operettje. Ujdonosság, először. B) bérlet.

* A Modern Kabaré műsora: Csütörtökön: Uj műsor. Szinre kerülnek „Párbaj a holdban” — „Intrebán” — bohózatok 1 felvonásban. 14 új magánszám. Pénteken: Ugyanaz. Szombaton: Ugyanaz. Vasárnap és hétfőn: 4 előadás. Karácsonyi ünnepi műsor. A délutáni fél helyáru előadások fél 4 órákor, az esti előadások fél 9 órákor kezdődnek. Az esti előadások után záróráig parkettánc.

* Hófehérke és a hét törpe. Csütörtökön lesz a főpróbája teljes díszlettel és beállításal a lündermesének, amely kedvenc szórakozása lesz szombat délután 3 és fél órákor a jó gyermekeknek. A darabban el van foglalva az egész színház, a hét törpe szerepét hét műkedvelő gyermek játssza, akik kellemes meglepetésben részesítik a megjelent jó gyerekeket azzal, hogy felvonásközben megjelenve a nézőtérben, mint mesebeli manók, Pilsji Géza és Sikauber Endre ujonnan induló Meseújság-ját adják emlékebe díjtalanul.

* Faun. Csütörtökön C. bérletben kerül színre Mészáros Bélával a címszerepben Knoblauch világhírű satirijája: a Faun. A többi főszerepeket Harmath Józsa, Zilahy Irén, Fofinuszné, Benkóné Selmuczi, Kallós, Darvas, Sipos, Ács Mihály játsszák.

* Karácsonyi ünnepi előadások. Bérlészünetben lesz a két ünnep esti előadás. Az igazgatóság az idény legnagyobb sikerű darabjaiból állította össze a műsort. Vasárnap délután László Andor felléptével a Kornevillei harangok, este László Andor felléptével A kék mazur, hétfőn délután: A koldus diák, este a Szerencsetánc megy. Jegyek az ünnepi előadásokra már várhatók.

* Bucukeringő. Strauss Oszkár legújabb operettje, amely az összes nagy színházokat uralla, foglalkoztatja jelenleg a társulat énekes személyzetét. A kiváló újdonság az ünnep után szerdán, december 28-án körül bemutatásra, mely újdonságot az igazgatóság — tekintettel a rendkívüli érdeklődésre — sorozatos előadásokban fog előadni. A főszerepeket Horváth Mici, László Andor és Sebestyén Jenő játsszák.

* A Filharmonikus hangverseny a Kulturpalotában január 3-án lesz. Közreműködik: Müttermüller József csellóművész.

* Mese Bucuresztiben. Bucureszt. Mojsi, a világhírű német drámaíró színész néhány nap óta Bucuresztben tartózkodik. Eddig több estét adott, a melyeken melegezt ünnepelték. Tisztelei szombat este „soirée de gala”-t rendeztek a Hotel Boulevard szalonjaiban és gratulációkkal halmozták el a kiváló művészt.

* Ma új műsor a Modern Kabaréban. Rendkívüli változatos új műsor; mutat be ma a Modern Kabaré. Szinre kerülkerülnek: „Párbaj a holdban” és az „Intrebán” című kacagtató bohózatok, melyekben a társulat legjobb estét játsszák a főszerepeket. Pompás új ének számokkal szerepel Dory Gizi, a kintő kabarédiva, akit esténként alig enged le a közönség a színpadról. Lili Miholcsu román ének- és táncművésznő, aki máris a közönség kedvence lett, a mindig nagyszerű Kaposy Gizi. Gyönyörű új táncokat mutatnak be a bájos Keleti Manó, Horváth Gitta és Vajda Idus. Elsőrendű új műsort mutatnak be ma Forray Aladár, Kállay Zoltán, Felhő Ervin és Mezey Lajos. Előadás után záróráig parkettánc.

* Előszünetben a Cérevics új színmű. Zapolszka Gabriella, a Varsói citadella szerzőjének szenzációs sikerű új darabja.

MOZI. * A prostituált leánya II. — utoljára az Apollóban. Csütörtökön mutatja be utoljára az Apolló színház nagyszabású erkölcsdrámáját, aminek

naturalizmusát misem jellemzi jobban, minthogy a cenzura egyes részeit nem engedte vetíteni. A társadalom büne üröközik össze itten a mélyenszántó drámában, a társadalmi morállal, hogy rávilágítson elzüllött emberek sorsára. A lebilincselő mese mellett a pazar kiállítás teszi vonzóvá a nagyszerű film-drámát.

* Matiné — az Apollóban. Arad kultur életének fellendítésére, mint már jeleztük, az Apolló színház vasárnaponként délelőtt 11 órai kezdettel gazdag műsorú matiné fog rendezni. Az első két matiné a karácsonyi ünnepeken tartja meg az Apolló. A változatos és nívós program keretében fellépnek többek között: Szeghő Lili, Barics Gyula, Tompos Ella, Tyrón Sylvia, Dori Gizi, Semecz Mihulescu, Tompos József, Olasz, Jegyek előre várhatók az Apolló pénztáránál d. e. fél 11-től 12-ig és d. u. fél 4-től 7-ig.

* Sasfűk. (Edmond Rostand drámája az Urániában.) Boleyn Anna és Danton után Edmond Rostand remekművét: Sasfűk-öt kaptuk az Urániából. A renaissance-át élő filmkultura visszavetít a történelmi múltba, ahol az egyes emberi sorsoknál mozgalmasabb akció, megrázó tragédiák és apró életképek lihegésénél megkapóbb nagy tömegmozgások kínálkoznak a vetítövásznonra. A világot megrázkódta nagy Sas horpadt mellű fiókjának származását, vergődése több egy ember sorstragédiájánál: a Reichstadti herceg tudóvésztes arcán népek és nemzetek leviharzott történelmi múltja, bánata és gyűlölete éleszi a halálmagvas lázrózsákat. Edmond Rostand művészi lelkeinek minden mélységét és szingárgárságát belevitte nemes csengésű drámájának megírásába. Szegény kis Reichstadti herceget mi is megsiratjuk, annyira közel hozta őt szívünkhez Rostand és megvetéssel gondolunk Metternichre, aki az osztrák udvar Napoleon iránti vak gyűlölettel a Sasfűk álmódosásainak megrontá-

sában lobbanja lángra. Rostand drámájának tiszta szépségei tökéletes művészi formákba öltöttek testet a nagyszálú filmen, amely a kiállítás és a szereplők alakításainak tekintetében méltóan sorakozik Boleyn Anna és Danton mellé. Az Uránia csütörtökön és pénteken vetíti még a Sasfűk-öt.

A szerkesztőér:

KÁROLY JÓSEF

felel.

NYILTÉR.

Az ezen rovat alatt közlötökért nem vállalunk felelősséget.

Értesítés!

Nagyrabesült feleinket ezton értesítjük, hogy Dr. Reményi Rezső ur már nincs társaságunk szolgáltatásban.

Franco-Romana Általános Biztosító részvénytársaság. 4996

Rum, likör, cognac 4908

és esemege-borok

karácsonyra nagy választékban kaphatók

SAMUIL WEISBERGER SUCCESSOR

ARAD, Bulev. Regina Maria (Andrássy-tér) 5.

Eladás nagyban és kicsinyben.

Csunya nők szépek, szép nők szebbek lesznek a HAJÓS-féle
DORÉ-CRÉME
szőke és barna színekben. Ára 35 K. Fenti szerek kaphatók
Hajós gyógytárban
Aradon, Bulev. Regina Maria 22.

CIGARETTAHÜVELY
csak december 31-ig árusítható törvényes rendelkezés szerint. A még készletben lévő kis mennyiség ezrenként
29.-- Leiert
kiarusittatik BLOCH H. cégnél.

GLADYS' SHOE CREAM
THE BEST
az előkelő világ cipőkrémje
Aradi lerakat: Szemző Armin, telefon 5-92.
Gyártja: Herczeg Géza, Cluj (Kolozsvár)

Szaloncukorka, karácsonyfadiszek —: tégban a „Csokoládé Királynál” Strada Metianu (Forray-utca) 2. 1984

Nagy Karácsonyi vásár női- és leányka felöltőkben PLESZ GYULA ruha-áruházában

Arad, Str. Col. Piriol (Vörösmarthy-u.) 3. A színház-épület hátsó bejáratával szemben. Elegáns Carakül plüsch kabátok minden hosszúságban. Mélyen leszállított árak!

TEA és RUM legfinomabb minőségben kapható Vojtek és Weisz drogueriában

Apró hirdetések.

Levelezés.

TAVASZ! Kérem sürgősen vegye át levelét a régi helyen 4978

URAIM! Ki segítene egy fiatal barna lakással rendelkező uriaszonyt. 500 Lelei pillanatnyi zavarából. „Unalmas téli estéken jó barátó lenne” című levelet Wallinger hirdetője továbbítja. 11269

Alkalmazás.

KERESKEDELMI VÉGZETT kezdő irodista-ot felvesz Vaspar. Str. Cogalniceanu (Mikes Kelemen-utca) 45-47. 4986

ELARUSITÓNÓ üzletben felvétetik. Cím a kiadóban. 11336

SAKEMBER főiskolai képzettséggel, román, német, magyar nyelvtudással, egy műszaki mint adminisztrációs munkát vállalna. Cím: Wallinger hirdetőjében. 11268

SAKKÉPZETT Diesel-motor kezelést keresünk malomba. Címeket Kelet hírlapirodába kérünk. 11427

MÉRLEGKÉPES könyvelő vagy könyvelő azonnali belépésre keresetlik. Ugyanaz jó házból való fiu fizetéssel felvétetik. Cím Kelet hírlapiroda. 11427

PERFEKT román, könyvelésben, levelezésben jártas egyen esti órákra megfelve foglalkozást keres. Ugyanaz fordításokat vállal. Leveletet „Kitaró” jellegre a kiadóba. 4988

GYÓGYSZERÉSZ állást keres Aradon, vagy a környéken, esetleg kíségetést is elvállal. Cím: Godán László Strada Oltuz (Mész-utca) 44. 4940

KÖNYVELEST. levelezést és oktatást vállal délutáni, vagy esti órákban mérlegképes, perferkt magyar-német könyvelő. Megkeresések a kiadóhivatalba „Theoria és praxis” jellegre. 4943

KARPITOS TANULÓ fizetéssel felvétetik Wolf és Sebők Strada Consistorului 27. (Batthyány- és Széchenyi-utcák) sarkán. 4952

Lakás.

ELEGÁNSAN butorozott szobát keres házaspár. Ágyneművel rendelkezik. Magas árat fizet. Cím Kelet hírlapiroda. 11427

ELCSERÉLNEM három szobás lakásmat melyhez kert majorsági udvar, szótartás, villany, vízvezeték tartozik belvárosi modern három szobással. 11269

Vétel és eladás.

BARNA SELYEM RUHA. gyermekágytakaró, gyermekjáték u. m. kőpítő-kocka 37-es használt magas női cipő eladó Strada Consistorului (Batthyány-utca) 23. szám I. em. 5001

FÉRFI TÉLI KABÁT teljesen jó karban középárú eladó. Cím a kiadóhivatalban. 4987

Karácsonyra

legszebb és legolcsóbb ajándék a **könyv!**

Képes és meséskönyvek, díszmunkák óriási választékban. Olcsó alkalmi vételek

Kerpelnél

1000 waggon

egészséges, száraz, 2 éves vágású **cseser és tölgyfát**, melyből 50% hasáb, 50% pedig dorong-fa, ajánlunk megvételre míg a készlet tart, az aradi állomás Lei 2.000 — árban waggononként, de legalábbkettő waggonvételnél

Aradana soc. comerciala si industrială pe actiuni Arad Bulev. Regele Ferdinand No. 24. 4988

Eladó 45 holdas tanya,

melyből 25 hold buzávetés, lakóházzal, gazdasági épületekkel, holt felszereléssel aradi határban, **azonnal átvehető.** — Értekezni: 11269

Strada Bratianu (Weitzer-u.) 19. I. em., ajtó 17.

Őszentanna és Vidéke „Hangya” Fogy. Szöv.

jannár hó 15-re 4988
egy óvadékképes

üzletvezetőt keres.

Elsőrendű

vöröshagyma

legolcsóbb árban kapható.

FISCHER-nél,

Piata Catedrali (Tőkés-tér) 7. sz. 4980

KAVÉ TEA és RUM

Cukorka és Csokoládé, Liqueur, Cognac és Cakes legnagyobb választékban az Arad.

ATLANTIKA

KAVÉ és TEA behozatalánál Arad (Fischer E.-palota) kapható.

Egy új pálinka-főző üst 150.- Lei-ért eladó FRATII BURZA

Bul. Reg. Ferdinand I. (Borez B.-tér.) 4913

Köhögés, rekedtség, hurut ellen

a legjobb a „Sanitas” védjegygyel ellátott 11249

„Pemetefü-cukorka” kapható mindenütt. Ügyeljenek utazatoktól!!

ÁRVERÉSI HIRDETMEY.

Maderat (Magyarad) volt urbéres községe árverésre bocsátja a volt Bohus-féle erdőben lévő **33 holdas erdőt** (Agris községtől 2-3 kmnyire fekszik.)

Az árverés Maderat község házánál folyó hó 29-én délelőtt 10 órakor lesz megtartva.

Kiküldési ár 150.000 lei.

Bánatpénzül 10%-ot kell lenni kész pénzben.

Felvételek megtekinthetők minden nap a község házában.

Maderat Ia. 17. Dec. 1921. 4951

Mitru Mihály, urbéri elnök

„VICTORIA” MALÁTA KAVÉ

a legjobban pótolja a drága szemes kávét.

Kapható minden fűszer- és csemege üzletben.

1/4 kgr. kerek csomag 3.50 Lei.

Nagybani elárusítás csak kereskedőknek

„RECORD - KAVÉGYÁR” Timisoara.

ELADÓ egy nagy fűkör egy 6 személyes majolika desszert servis, egy nagy ebédlő szőnyeg stb. Piata Mihai Vitaul (Ferenc-tér) 6. sz. Kristyóry-ház. 4991

EGY ÚJ UTAZÓ-BUNDA 3500 leiért eladó. Megtekinthető színyességéből Kopeyko-féle üzletben Strada I. I. Bratianu (Weitzer János-utca). 10716

FÉRFI fekete télikabát szíjszkin-gallér és béllel olcsón eladó. Cím Wallinger hirdetőjében. 11269

JÓL ELADHATJA MŰTÁRGYAIT képeit, porcellán-, bronz és márványfiguráit szőnyegait török kendőit antik bútorait zongoráit, modern dísztárgyait japán vázáit, régiségeit ha karácsony előtt elviszi a Szépművészeti Szalonba Str. Eminescu (Dák Ferenc-utca) Ortutay-palota. 11401

A KARÁCSONYI AJÁNDEKOK beszerzése előtt okvetlenül látogassa meg a Szépművészeti Szalont. Értékes, szép és ritka műtárgyak egész tömege képezi a kiállítás anyagát, mely izlées elrendezésével méltán klerdemli a látogatók csodálatát. Megtekinthető egész nap az Ortutay-palotában. 11391

KARÁCSONYI AJÁNDEKOK óriási választékban legolcsóbban a Salon Artistique-ben (Fischer Elz-palota) 11045

KÉPES KÖNYVEK, MESEKÖNYVEK olcsón kaphatók Knicszer könyvkereskedésében Str. Tudor Vladimirescu (Dobó-utca) 10671

Ingatlan.

SZŐLŐT VÉNNEK. Vasúthoz közel, bőtermő, csak teljesen jó karban tartott jól felszerelt szőlőt vennék a Hegyalján 10 katasztrális holdig. — Ajánlatot teljes leírással és ár megjelöléssel a kiadóba kérek. Szőlő” jelke alatt. 5500

A BULEVARDUL REGELE FERDINAND. (József főherceg-ut) 21. számú ház eladó. Felvilágosítást ad dr. Parecz Béla ügyvéd Strada Consistorului (Batthyány-utca) 37. 4903

Oktatás.

ANGOL NYELVMESTERT keresek Cím a kiadóban. 500

Különféle.

EGY-KÉTSZÁZEZER LEIEL társat keresünk egy korrekt s jól jövedelmező gyár létesítéséhez. Cím a kiadóhivatalban. 4970

AUTOMOBIL GARAGE a város központjában bérbeadó. Cím a kiadóhivatalban. 4904

EZERJÓFU gyomorfűz, pártatlan hatásu szer gyomor és bél bántalmak és vágytalanság hányinger, felhívottság emésztési zavaroknál. Dr. Földes György-szertár Aradon. 10694

ÉKSZER

olcsóságok, briliáns, arany és ezüstből karácsonyra a legszolidabban, olcsó árakon kaphatók. 4869

Waldmannál Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 14.

IOSIF ROBITSEK

Bulevardul Regele Ferdinand I. Nr. 3. (József főherceg-ut 3. szám.) 4985
Ajánlja dusan felszerelt fűszer- és gyarmatárui kisinyben és nagyban.

Értesítés!

Van szerencsénk a n. érdemi hölgyközönség tudomására hozni, hogy a mai napon

Illyés si Sámuelné Str. Eminescu 6. (Dák Ferenc-utca) cég alatt tirsultunk, hui a legkényesobb izlésnek megfelelő angol és francia munkát vállalkunk Magunkat a hölgyközönség szives pártfogásába ajánlva maradunk kiváló tisztelttel.

Illyés Istvan si Sámuel Arnoldné